

LII OLIMPIADA FIZYCZNA

ZADANIA ZAWODÓW II STOPNIA

CZEŚĆ TEORETYCZNA

Źródła:

- Komitet Główny Olimpiady Fizycznej;
- Andrzej Dragan, sekretarz naukowy ds. zad. teo. KGOF, IFT UW;
- *Fizyka w szkole* nr 3, 2003;
- T.M. Molenda, IF US, www.OF.szc.pl.

ZADANIE T3

W niektórych sondach kosmicznych stosuje się źródła energii wykorzystujące zjawisko rozpadu β^- (z jądra emitowany jest elektron) zachodzące między innymi w plutonie ^{241}Pu .

Rozważ ogniwo składające się z kwadratowej blaszki o grubości $d = 0,1$ mm i boku $a = 10$ cm wykonanej z plutonu ^{241}Pu , umieszczonej między przewodzącymi blaszkami o grubości dostatecznej, by pochłoniąć wszystkie wyemitowane elektrony. Zewnętrzne blaszki są ze sobą zwarte i tworzą elektrodę ujemną, natomiast środkowa plutonowa blaszka tworzy elektrodę dodatnią. Odległość pomiędzy środkową blaszką a każdą z blaszek zewnętrznych wynosi $l = 1$ mm.

Oblicz stacjonarne natężenie prądu generowanego przez to ogniwo. Wyznacz czas, po którym napięcie nieobciążonego ogniwa wzrośnie od 0 do $U = 100$ V. Gęstość plutonu $\rho = 19,8$ g/cm³, a jego czas połowicznego zaniku $T = 13$ lat. Przyjmij, że wszystkie wyemitowane elektrony docierają do elektrody ujemnej, a czas ładowania jest zanedbywalnie krótki w porównaniu z czasem połowicznego zaniku.